

wihna kalnu ar uszihtibu un sekmi. Schini konferenzē (12. Februari) tika noturetas 2 preekschfīhmigas mehginafchanas lekzijas: pirmā — bihbeles stahstōs no kahda iš weesfeem, un otrā — rehki-naschanā no paſcha mahjas tehwa, Zelmina īga. — Skolneeku ūkaitis sneedsahs tā lihds 50. — Skola ir weenā ehkā ar pagasta teefu. Skolas ruhmes naw deewēſin zik plaschahs, — tomehr preeksch 50 skolneeku gan peeteekofchas. Skolotaja dīshwolīs pa-wifam knaps: diwas neleelas iſtabas, — kā gan tur lai mahk zil-weks dīshwot ar familiju? — D.—

No Alswika. Deenestneeku derefchanas laiks ir pee mums pagahjis. Deramà jeb libgstamà deena mehds pee mums arweenu ap Swetschu deenu buht. Ta ari schogad ta bija pirmdeen, 3. Februarì. — Deenestneeku lones ir tahdas paschas, ka pagahjuschòs gaddòs, — ja, gandrihs drusku semakas. Puisis dabon 65—75 rublus, meita 30—35 rublus par gadu. — Agraki bija dauds teefaschanos zaur to, ka daschi deenestneeki, waj nu no weeglyrahtibas, jeb ari, wairakreisigus lihkaupus gribedami dabuht, faderejabs pee wairak fainmeeleem, un Jurgòs teefahm bija ja-isschikir, lam ihsti deenestneeks peekricht. Ta tad daschs fainmeeks palika zaur deenestneeka wiltibu bes strahdneela. Bet kur tad nu wehl tafs deenas, ko nokaweja, — suhdsetajs, apsuhsdsetais un leezineeki?! — No 1878. gada muhfu zeen. draudses kungs eeweda fawà waldibas ap-gabalà pee katas pagasta waldes ihpaschu deenestneeku deramo fihmij grahmatu, no kuras tad katram deenestneekam fawa deenesta deramà fihme sem nummura ar pagasta wezakà un skrihwera wahrdi parakstu teek isdota, kura pee faderefchanahs ir fainmeelam janodod, tas to glabà libds nahkofchai deramai deenai, un tad, ja deenestneeks wairs pee wina nepaleek, deenestneekam atdod, lai melle few zitu fainmeeku jeb deenesta weetu. — Saimneekam, lam it deenestneeks pats pee faderefchanahs fawu deramo fihmi atdewis, tas peeder us nodereto un lones fihmè norakstito laiku, lai winsch buhtu wehlak waj pee ziteem faderejees. Salihgschana jeb faderefchanahs bes deramahs fihmes nodoschanas teek par nederigu usskatita, — un ja tomehr tahdi de-retaji suhds, tad tee par teefas weltigu apgruhtinachanu teek ap-strahpeti. — Kamehr augschà minetà fihmju eetaise eewesta, ir tahda ar wairakeem derefchanahs un wehlaka suhdsfchanahs un weltiga deenu kaweschana gandrihs pilnigi issuduufi.

Lehrpatas augstskola no fen laikeem lihkus dabuja no Pehterburgas flimnizahm, — bet nu scho teesibu, kā Kreewu awise „Wratsch“ siao, tai atrem, wifus lihkus no Pehterburgas flimnizahm nododot Pehterburgas kara ahrstu akademijai. Schogad gan wehl tik dauds lihku pеesuhtischt Lehrpatas universitetei, zil minetā Pehterburgas akademija warefshot peezeest, — bet us preefschu wairēnē. Tantas-apgaismoshanas ministerim turpreti efot atkauts, Lehrpatas universitetei leelaku apgabalu pеeschikt, kur tai lihki tiku pеesuhtiti. Baltijas gubernas un Pleflawa ween tai ne-eespehjot deewsgan lihku peegahdaht, — ihpaschi tagad, kur dakteru finatnibus studentu skaitis tik dauds wairojees un gadu no gada wehl pee-aug.

Nursery.

No Jelgawas. Nakti us 20. Februari kahdam labi attahlam lauzeneeku faimneekam diwi teki issagti no stafka, — weens kahdas nedelas, otrs tilk kahdas stundas wezs. Saimneeks to paſchu riht' brauz us Jelgawu, domadams, waj tilk us ſcheijenes tirguš ne-atradihš fawus loptiuš. Un riktig! Jelgawa brauzot, pee Dobeles wahrteem wiſſch eerauga fawus telinus kahda meefneeka fulbā. Saimneeks nu nem meefneeku un wed us teefu, lai peerahda, kuri wina telus dabujis. Meefneeks gan teizees, ka tos efot us zela pizis, un ſchee efot til weenigi wina ihpafchums, — het faimneeks to mehr ne-atlaidees, kamehr meefneeks tam par abeem tekeem peenahzigi famalkfajis. — Ta tad wairs ſchinis laikds ne deenas wezs lopinsch newar no sageleem paglahbtees. — Wehl ka dſirdams, kahdu laizinu atpaket B. muishas arendatoram 2 no wiſlabakajahm go-wihm issagtas no stafka. Wifa mekleſchana efot bijuſi weltiga. — Pahr gowju ſagſchanu runajot, man eekriht kas prahtā. Daschās

Kad Amerikā, Pensilvanijsā apgalbā, atrada petroleju, tad to fabka wiſur leetaht ſweiſchu weetā. Fabrikanti ne-apnikuſchi nodarbojabs, petroleja lampas pahrlabodami. Un tagad gan nebuhs neweinas mahjas, nei ari wiſsemakabs buhdinabs, kur petrolejas lampina nespīhdetu; jo tamehr Kreewijā uſgabja bagatos petrolejas awotus ap Bahkas pilfehtu, petroleja valikuſi til lehta, fa to tagad par neeka nāudu vehtkam.

Schē wehl javeemin uguns un gaifchuma leelu leelais valihgs — schwelkozini. Winus isgudroja lihmijas students Ludwigsburgā, Kamerers wahrdā. Politisku nosegumu deht, tam bija jaehsch vuengadu zeetumā. Zeetuma usraugs, wezs wirsneeks, raudsīja, zit spēdams, wixa fodu atveeglināht. Winsch atwehleja Kamereram eetaisht fawā istabā laboratoriju, kur jaunais students wisadi mehginaja, daschadas leetas isgudrot. It ihpaschi winsch ar to nodarbojabs, schwelkozianus pahrlabot. Lihds schim tahdi kozini bija ja-eemehrz ihpachā fchlidrumā, un tad tee tik dedsa. Kamehr schis fchlidrums bija stiprs un ne-atfchahwees, tad eemehrķee kozini gan dedsa, bet kad bija atgarojees, tad wairš nē, — un tad bija ar fchlidrā un kramu uguns ja-eefchil. Kamerers, zeetumā ar to wišwairak nodarbodamees, bija tik tohlu ismehginājis, ka schwelkozini, ar fosforu apsmehreti un tad berseti, drihs deg. Ar preeka pilnu zeribu no zeetumia iseedams, winsch tuhlit sahla Ludwigsburgā taisht schwelkozianus. Bet fā lai no tom issfargajahs, lai ziti tos netaiska pakal? Patentes toreis wehl nebija, kas, no waldibas isdotas, isgudrotaju apfargaja us sahdu laiku. Tiklo Kamerers sahla pahrdot fawus schwelkozianus, tē ari ziti, velau dīhdami, tos taisija pakal. Bet gabja wehl flīktaki. Wahzijas walstis aiseedsa tos taisht, tamdeht ka zaur winu ahtru aisddegfchanos drihs youngā breskmas morat iſfletas. Ma to laiku sahda Anolijs antec-

uguns breesmas warot iſſeltees. Pa to laiku kahds Anglijas aptee-
lars Walkers, Stoktones pilſehtā, iſleetaja Kamerera gudribu fawai
labatai par labu, eetaifdams leelu ſchwekozinxu fabriku. Pehz ari
Wahjija atwehleja fagatawot ſchwekozinxus, — bet preelfch Kamerera
taſ bija par wehlu. Wina jaukahs zeribas bija iſpoſitā; nabags un
garā ſalaufis, mukka prahā palizis, wiſch nomira 1857. gadā Lud-
wigsburgas trakajo namā, eekams ziti zaur wira iſgudrojumu bija pa-
liufchi par bagateem wihereem. — Kamerera iſgudrojums nebija weh-
pilnigs. Šchwekozinx bija loti breesmigi, ne ween tamdehl, ka drihs
aifdedahs, bet ari tamdehl, ka loti ſfahdeja weſelibai — tiflab teem,
kas tos fagatawoja, ka ari teem, kas tos bruhleja. Schreders pahr-
wehria 1845. gadā breesmigo giſti par farkano, neſkahdigo ſoſforu,
taifdams tahdus ſchwekozinxus, tahdus mehs tagad leetajam.

Sweedru schwelkozirus loti zeeni un wišpahrigi leetâ wiſâ Ei-
ropâ, un ari jitâs paſaules dalaſ. Tos gan taifa ari Nihgâ, Jel-
gawâ*), Kuldigâ, Tukumâ un daudâs jitâs weetâs, bet nekut til daudâs

weetas us laukeem ir apmetuschees Schihdu flakteri, kas pehrk u
kauj lopus, galu atkal iswadadami pa tahlahm jo tahlahm weetahm
Lai nu gan taha „scheeste“ ir deewsgan gruhta, tad tomehr dasch
no scheem deewsgan brangi pahrteekot. Bet kas gan pahrskatahs
kaujamos lopus? — Domajams gan, ka neweens! — Nu, waj tu
newar daschs no sagtajeem lopineem bes laika fawu galu nemt?*) —
Buhtu gan jawehlahs, ka no waldbas teem tiktu pawehlechts, kau
jamos lopus eepreeksch laufchanas weetigai pagasta waldei jeb teef
usrahdiht. Taha pawehle gan apgruhtinatu mineto lauku flakteri
shesti, bet — warbuht ka zaur to atkal daschs gowju ihpaschneek
tiktu no flahdes pasargahsts. — Pilsehtas, zif man finams, jadabor
lopu ahrsta leeziba par latru kaujamo lopu. Us laukeem gan ne
buhtu eespehjams, taha leezibas apgahdatees, — bet tamdeht ta
atkal waijadsetu taha dus lopus usrahdiht pagasta waldehm. Zau
tahdahm eewe schanahm warbuht tiktu raglopu sagfchana, pahr
jau arweenu beeschaki fahk dstrdeht, aprobeschota. w

Jelgawas pilsehtas walde, kā „Mīt. Ztga” sino, eewehle
jusi atkal no jauna par pilsehtas sekreteeri us 4 gadeem P. Frieden-
thala ķgu. Ari pati walde us tik dauds gadeem ir eezelta.

Scho seem' dahrjneekem ihsti behdas zaur sakeem, kas
leelo kupanu deht, lehti spehj eekluht dahrsos, un, issalkuma deht
nokremt gandrihs pehdejo ahbeliti. Tamdeht, tur til wairak dahrji
kopeju faimneeku fanahk kopâ, tur ari war dsirdeht, pahr scho nelaime
fuhrójamees. No II. pagasta dsird, ka tur weenam dahrzu kopejan
jau lihds schim wairak neskà par 100 rublu skahdes zaur sakeem pa
strahdahts. Daschi gan puhlejotees, kozinus us daschadu wihsî n
teem aissfargaht, — bet daschu reis puhlinisch esot bes felmes. Pa
apfeeschana ar falmeem daschâ weetâ dauids nelihdsejusi. — Gruh
laiki, daschadas behdas! — ts.

No Wez-Platones. Sestdein, 8. Februara wakarā, sche
jenes teefas namā no dascheem kop-pagastu lozelkeem „tehjas wa
kars“ bija isrihkots, kur weesī nodsihwoja itin jautri un preezigi
daschi danzodami pee kreetnas musikas, un ziti atkal draudsigi faru
nadamees. — „Tehjas wakara“ isrihkotajeem lai firfniga patei
ziba par upureetem publineem un par weesu laipno usnemšchanu
bet it fewischka pateiziba peenahkabs Allena īgam un wina fundsei
kuri sawas dsihwojamahs telpas bija nowehlejuschi preeksch weefer

un teem parahdijuschi draudfigu laipnibu. — Weesi, tas "tehja wakarā" redsejahm Allena kga sp̄irgto jaatribu, nemas negribetun tizeht, ka tas pats zeenijamais lungs ar 12. Februara agro riht jau peeschlikhrees mironu walstij. Bahrsteigts un behdigs notikum preelsch wina peederigeem, kuri nu tagad paleek bes drauga un tehwa apgahdibas. Notikums ir it fewischki tamdehk s̄irdi ajsgrahboschka Allena kgs, bes jebkahdas eepreelschejas flimofchanas, ir minetaj rihtā atrasts nedishws fawā gultā gutam. — Minetajā rihtā, tā a pulksten weenu, Allena kgs wehl uszehlees un pats faweem laudih nodewis darbu, un pehz, pa otro lahgu apgukotees, tas no rihta a rasts nedishws gultā. Allena kdse, fawus Bauskas apgabalā dīsliwojoschos radus no "tehjas wakara" pawadidama, ajsbraukusi teelihds, un tamdehk behdu notikuma brihdī pati nebijusi mahjās. — Allena kgs scheijenes kop-pagasteem ir bijis, ja newilos, pee 25 gadeem pagasta teefas ftrihweri. Meers wina truhdeem! Weefons.

No Dobeles. Lai gan naaktis top arweemu ihsakas, tad t mehr sagti sawus negehlibas darbus ne-atsahj. Ta pirmajās de nās Februara mehnesi peenahza un fakhera R. B. eebrauktawā dwus saglus, kas domaja nahkoscho naakt' braukt us naschkefchan Stedelē ragawās atrasti wairak saglu eerotschu un daschas zitas letas, ko sagli ziturenē pеesawinajuschees. Zaur weetigahs polizeja ruhpigu un jensigu usraudzibū un usmanibū nahza drihs ne-ustizamee zilweleem us pehdahm, un tuhlit tos apzeetinaja. Sirgu ar abee sageleem un eerotscheem nosuhtija us Selgawu, dehk tahłakas ismell schanas. — Pateiziba weetigai meesta polizejai, kas tik wehri lubko us ksejnopeem

^{*)} Negribu ar to lauku slakterus apwainot, bet tif sawas domas isteift un pub
las eevehribu us icho leetu greest. Ir jan deewsgan peedishwots, la nelris
geen nemor dandis uistiecoes.

No B. puses. Stingrais saltums tagad ne ween daschu fcheijenes eedshwotaju labi papurinaja, bet ari zitu bischu fami eesaldeja. Tamdeht bischu turetaji rahmalu laiku ar preeku apfweiznatu. — Lihds fchim seemas laikā mehs pee sawahm hitehm zitadaku eenaidneeku nepasinahm, kā leelu aukstumu, famaitatu gaisu un — reis ari peles. Bet wežā gada galā bija muhsu puſe zitadaks, lihds fchim wehl nedfirdehts putns eeradees: proti bischu saglis; jo weenā nakti X. lgam diwi bischu koki no bischu dahrsa iftschopti. Weens bija pilns un otrs tukſchs. Schee wehl naw dabuti rokā. — Lai Deewē pasarg' ikweena bites no tahdeem bischu tehwineem! D — m — f s.

No Suſchumuischäſ, Tukuma aprinkī. Šestdein, 8. Februarī, wehlā wakarā, muhs iſtrauzeja ſchaufmigs uguns-grehks; jo ſcheijenes muischaſ ſchkuhnis, pilns ar wiſadu labu lopu ehdamo, ſtahweja weenās leeſmās. Wiſs, kaſ tilk tur atradahs uſglabahs, fadega lihds pehdejo, ta ka neka newareja glahbt. Schkuhnis bija itin labs, un ſlahde tamdeht jo leela. Leelakā dala lopu baribas tur atradahs eekſchā, kaſ ſchogad ir ſoti dahriga, un vreeſch wairak lopeem leelu ſaukumu mana, ja ta ir japehrk. — Uguns zehlonis naw ſinams, — bet kā domajams, tad atreebeja prahs pee tam ſawu waru rahdijis. Nahmam laikam eſot, wairak eku netapa ugunijs par laupijumu. Laufchu fanahza no kaimineem leels pulks, nelaimigajeem ſneegt valihdsibu pee glahbſchanas. R. — n.

No Jaunpils. Swehti raksti faka: Kad weens lozelkis top godahits, tad wiſi lozelti preezajahs lihds. Tahds preeks bija ari Jaunpils apgabala skolotajeem 4. Novemberi, apsweizinajot sawu amata beedri, Jaunpils skolotaju un ehrgelneku, Grünfelda ļgu, uz wina 25 gadu amata svehtkeem. Skolotaji to godaja ar tschetr-halfigahm dseefnahm, par pateizibas un mihlestibas sihmi tam dah-winadami selta labatas pulksteni; zeen. dšimtlungs un mahzitajs to apbalwoja atkal ar zitahm dahwanahm. — Kahdas nedekas wehlaku ari Preekules skolotajs un ehrgelneks, Schwanberga ļgs, noswinejis sawus 25 gadu amata svehtkus. Zeen. dšimtlungs, mahzitajs un pagasts dahwinajuschi skolotajam naudu, lai nahkoſchā waſarā waretu eet. Kemeres wefelibas awotōs masaqtées.

Upesmuīschā, netahlu no Jaunpils, nodedsis 8. Februāri lauka
fēkuhnis, pilns ar falmeem. Domā, ka buhs uguns tīhfham pē-
laista.

Irlawas seminara direktors, Sadowška lgs, jau 1884.
gadā notureja Oktobera mehnesi it patibkamu sapulzi, us to bija
eeluhđis daschus mahzitajus un Irlawas apgabala skolotajus. Tahda
pat sapulze bija atkal pehrnejā gada 2. un 3. Decembris. Us to bija
fanahkušči 5 mahzitaji un wairak nekā 20 skolotaju. Wispirms finibu
skolotajs Kriegera lgs islasfija, kā skolotajeem tizibas leetas jeb reli-
gija buhtu skolā jamahza, lai jaunā pa-audse finatu zeeniht sawu
dahrgo tizibu, glabahit to fwehto mantu, un stahwetu nomodā par fewi
un zits par zitu. Aisgahja wifs wakara gabals, šcho tik swatigo leetu
pahrspreeschot. Otrā deenā seminara skolotajs Rades lgs notureja
prowes mahzibu ar seminaristeem, — jo seminaristi, no wina usrau-
dsiti un waditi, darbojabs ihpasčā skolā behrnus mahzidami. Beh-
tam Kreewu walodas skolotajs Mostowška lgs isskaidroja sawā mah-
zibas stundā tahs daschādas laika wahrda šķirkas Kreewu walodā.
Seminara direktora lgs islasfija więpehdigi sawu rakstu, kā buhtu
eetaifamas us semehm tahdas skolas, kas buhtu lihđīgas pilfehtu
aprinka-skolahm, kur augstakas mahzibas pasneids. Widsemē ir bes-
pagasta skolahm ari draudses skolas, Kursemē turpreti ir tik retās
weetās basnizskolas, kur behrneem wairak mahza, nekā pagasta sko-
lās. Tahdas skolas buhtu wifem teem wezakeem, kas, us semehm
dfihwodami, gribetu sawus behrnus wehl tahļaku mahziht, loti pa-
vrahtam.

Irlawas-**Kušku** pagasta skolā bija 16. Februāri dseidaschanas konzerts lašamai bibliotekai par labu. Skolotājs Witinsch, ar leelu užīhtibu puhledamees, bija eemahzijis sawam jauktam kōrim i jaukas dseefminas, kas klausitajeem labi patika. Pastarpam eepreezinaja seminaristu kōris — no kādes kā wadihts — klausitajus ar sawahm jaukahm dseefnahm. No klausitajeem bija par dseidaschanu

Wehl fahds wahrd's pahr paschu mineto grahmatiku. Wairak gadu gae tizibas mahzibahm nodarbodamees, esmu eewehrojis, fa ne ween behrnu krisfibas pateesiba, bet ari wisa tizibas mahzibas tai swarigakā daka ir jo pamatiqaki un weeglaki saprotama, sad leek sistema-tifki apluhkot: 1) zilwela garigo dabu, fahda schi ir a) no radibas un b) no dsumuma^{*)}, un 2) vestischanas waisadsibu un nodomu, fa ari

*) Rahds zilwels pehz ſawas garigas dabas ir no rādibas (proti zane to „dſi hwo garu iſ Deewa“), luhlo tai grahmata pahr „peerabito Deewa gihmi“ no 6. lībds 13. lāp. puſet; un 14. un 15. lāp. više rāhda, rahds zilwels ir no dſi-

Is rafstneezibas laufa.

Tauna grabmata

Ari jaunpeedsimusfham behrninam ir peeraditais Deewa gihmi un: Oskara Siegfrieda faruna ar dasheem baptisteem."

Sarafstijis F. Siewerts

(Kahds pāvadījuma wahrbs no pātcha sarakstītāja eesuhtītis.)
Tik-ko mehnēt augščam minetā grābinata staigā laudīs, tē ja
sird daschadus spreedumus pahr winu. Negribu šķē peeminekt ta
us spreedumus, kas glaimodami ūlā. Tadšu atrodu par derig

